

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА український щоденник

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

Адреса: Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BErgen 4-0807 4-0237 Телеф. УНІ: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 204. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 5-го СЕРПНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 204. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 5, 1952. VOL. LX.

ЗАКЛИК ДО НЕГРІВ БОЙКОТУВАТИ ВИБОРИ

Нью Йорк. — Конгресмен, негр, Адам Клейтон Повелл, проголосив заклик до негрів у Злучених Державах, щоб вони бойкотували красні вибори, якщо демократичний кандидат на президента губ. Адлей Е. Стивенсон і кандидат на віцепрезидента сен. Дж. Спаркман, не займуть виразного становища в справі зрівняння громадянських прав. Повелл твердить, що "Дитячі Томи" як з Демократичної так і з Республіканської партії заперили негрів на їхніх красних конвенціях. А. Повелл вибраний до Конгресу з 21 конгресової округу в Нью Йорку, сповідає обов'язки пастора Абісінської Бальтської церкви на передмісті Гарлем у м. Нью Йорк і рахується за головного представника своєї раси в Конгресі. — Заклик до бойкоту проголосив він у своїй промові на масовій мітингу негрів, улаштованій в Голден Гейт Волрум при 142 вулиці, в якій взяли участь 3,500 осіб. З віча вислали телеграму до губ. Стивенсона з заявою готовності вислати до нього на перего-

Фундація Форда призначила для втіачів 2.9 мільйона доларів

Об'єднані Нації, Н. Й. — Пол Г. Гоффман, директор фонду Форда сповістив, що фонд призначив 2,900,000 доларів, щоб допомогти Об'єднаним Націям у їхній праці на морі втіачів. Зокрема, Жертовданні надійшли, що ця сума допоможе знайти шляхи для тривалої допомоги більшій частині втіачів у Європі, що позбавлені підстав людського існування. Однак П. Гоффман висловив застереження, щоб цей дар був зужитий на безпосередню житлову чи харчову допомогу, бо його призначення — влучити втіачів у обставини нормального життя в тих країнах, де вони тепер перебувають або відшукати такі можливості для них деінде. Фондация сподівається, що ця поміч допоможе втіачам у

Роль червоної партії в ЗДА як совєтського підголоска

Вашингтон. — Уряд ЗДА поновив свої домагання примусити комуністів реструуватися згідно з принципами Акту внутрішньої безпеки з 1950 року, у зв'язку з цим освідчено, що Комуністична партія ЗДА керується засадами леніно-сталинізму, які вони поновлюють комуністичною партією СССР. Внутрішні тенденції комуністів виявляють небажання підпорядковуватися урядовим домаганням, поскільки партія керується своїми інте-

ГЕНРІ ФОРД ОЧОЛЮЄ „ПОХІД ЗА ВОЛЮ“

Нью Йорк. — Генрі Форд II, президент Форд Мотор Компані, обраний красивим предсідником руху, званого під назвою „Похід за Волю“ (Кроссайд фор Фрідом). Це похід до публічного відома президент організації, віце-адмірал Г. Б. Міллер. Форд приходить на місце Ген. Луща Д. Клейа, який був головою цієї групи від самого початку, тобто від 1950 р. „Похід за Волю“ підтримує Радіо Вільної Європи і Радіо Вільної Азії. Це приватні установи, які працюють в по-розумінні з урядом „Голо-сом Америки“ при висиланні військ по ділянці вільних народів докварту світу і поза Залізну Застосу. Упродовж своєї двохрічної діяльності „Похід за Волю“ дістав \$3,500,000 жертв від 25,000,000 американців, які підтримують

„Союзівка“ в „Геральд Трибюн“

„Нью Йорк Геральд Трибюн“ з минулої суботи помістив велику знімку „Союзівки“, себто будинку, які були давні, ще власністю Санаторії Форда в Варварсінг (Олстер Конті) в ньюйоркській стейті, а тепер належить до Українського Народного Союзу. Як уже було проголошено, цього року відбувається там ремонт, так, що щойно в наступному році зможе УНСО жити в ньому для тих цілей, про які була мова на конвенції Союзу. Проте вже цього року відступлено частину 230 акрової площі для вжитку Пласту. В липні були там хлопці, а серпень призначений для дівчаток.

НЕПОРОЗУМІННЯ НА КОНФЕРЕНЦІЇ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Торонто. — Після виступу з конференції делегації націоналістичного Китаю та суперечок між делегаціями обох блоків, напруження серед учасників наради Червоного Хреста тривало, коли відбувалося голосування над внеском про дослідження „бактеріологічної війни“ та „жорстокостей“, що їх, за твердженнями червоної, проводять війська ОН в Кореї. Внесок цей, зголошений бельгійською і підтриманий англійською делегаціями, пройшов 62 голосами. Проти внеску ніхто не голосував, зате стрималися від голосування прихильники червоного блоку. Резолюція пропонує Об'єднаним Націям та урядам червоного Китаю та північної Кореї створити прихильні обставини для дослідження правильності закидів, що їх висувують червоні під адресою військ ОН, що воюють в Кореї. Заклики ці резолюції зводяться до двох тверджень: про вживання бактеріологічної зброї та про знущання над полоненими. — Пані Лі Тет-Чуан, президент Товариства Червоного Хреста в комуністичному Китаю, заявила, що розпочаті розслідування, що її делегація стримується від голосування з цієї причини, що учасники Конференції зигнорували реальні докази, що їх вона доставляла на конференцію. Ці до-

Канада розпочинає видобування урану

Місто Ураніум, Саск. — Сотки роїтників та геологів готові вже розпочати змагання за уран у лісних околицях північної Канади. Передбачені приписки ділянки землі будуть вже для себе окремим шукачі, зазначаючи їх своїми іменами та умовними знаками. Проте кожний шукач може затримати для себе декілька ділянок, що на них отримуватимуть спеціальні ліценції. Працівники провінційного уряду Саскачевана отримуватимуть усе шукатерський виграш та модерні нейлонові намети, — їхнє завдання буде адмініструвати усією акцією пошукування урану. Велике значення, яке уряд поклав на ці розшуки, виявляється у домаганнях від працівників присягти виявити правду про наслідки їхньої праці. Усі обставини приготування для пошукування приготування часи золотої гарячки і ніхто не може сказати скільки людей зібралося у цих лісах в очікуванні щастя. Вони перебувають усі в найпримітивніших обставинах перших колонізаторів й усю працю виконують поки що силою своїх м'язів. — Передбачають найрізніші непередбачувані уряд заздалегідь заснував тут правничі інституції для пологодження можливих суперечок. Багатий на поклади урану обшир величезний, а околиця, де тепер відбуватимуться розшуки лежить біля озера Атабаска. Доріжки поклади були тут виявлені ще в 1930 році, під час використання місцевих ґрунтів для керамічного промислу. — Задуми використання покладів урану затримувало в таємниці поскільки на тих обширах діяли концесії, роздані ще перед тим урядом. На диких теренах канадської півночі вже виросло нове місто у наметах „Ураніум місто“, що його головною функцією розвиток ще тільки тепер передбачили. Саскачеван — це канадська провінція з великим відсотком українського хліборобського населення, якому також може посміхнутися доля в новій „урановій“ добі цієї провінції.

Звільняють інформаційних працівників з департаменту оборони

Вашингтон. — Департамент оборони звільняє з праці 120 працівників в секції публічних інформацій і скасував цілковито деяку інформаційну працю цієї установи, тому, що Конгрес обмежив асигнацію фондів на 44 відсотки. Речник департаменту оборони повідомив, що вістку на різноманітні запити і виявляють подробиці цієї зміни. Бюро Природної Інформації, що приділене до моря матиме сесував цілковито деяку інформаційну працю цієї установи, тому, що Конгрес обмежив асигнацію фондів на 44 відсотки. Речник департаменту оборони повідомив, що вістку

Труман підписав мировий договір з Німеччиною

Канзас Сіті. — Президент Труман підписав мировий договір з Західною Німеччиною і протокол до Північно-Атлантичного Пакту, на підставі якого Німеччину прийматиме до цього пакту на рівні з іншими західними країнами. Тому, що Англія теж ратифіку-

СЕКРЕТАР СТЕЙТУ ДІН АЧЕСОН В ДОРОЗІ

до Говолулу на наради з міністрами закордонних справ Австралії та Нової Зеландії в справі миру і безпеки Північного Тихого океану. Ачесон (зправа) прощається з секретарем оборони Ловетом на вантажнику літака.

Наради в справі миру і безпеки Північного Тихого океану

Говолулу. — Секретар стей-ту, Дін Ачесон, прилетів в Вашингтон до Говолулу на Гавайських островах, щоб відбутися наради з міністрами закордонних справ Австралії та Нової Зеландії. Висвіси з літака, він мав уже готову письмеву заяву про цілі Північного Тихого океану. Він заявив, що теперішні наміри з вислідом договору, заключеного Злученими Державами з Австралією та Новою Зеландією щодо тих нарад є посилення безпеки в Північному Тихому океані. Наради будуть відбуватися в дусі Чартеру Об'єднаних Націй і в бажанні жити в мирі з усіма націями та урядами. Окремо будуть

Визначили регенцію в Єгипті

Каїро. — Єгипетський уряд визначив регенцію в Єгипті, яка складатиметься з трьох осіб і урядуватиме замість малолітнього короля Агмеда Фуада II прийнявши до листопада цього року. Регенція Рада складатиметься з трьох представників: по одному з королівської родини, війська і політичного світу. Рада Міністрів ухвалила звільнити всі ті особи з в'язниці, які були ув'язнені за „образу королівського маєстату та заборонила вживати титулу „Його Експеленція“ та всіх інших титулів, що зв'язані з раніше

Совети загрожують контролю над фабриками

Генрі Шварц написав до „Нью Йорк Таймса“ статтю про те, що Совети оголосили тепер зарядження в справі гострої контролю своїх фабрик. Те загрозлення відносно в першу чергу до того, щоб не дозволити совєтським директорам затримувати не потрібних урядників, та до фальшивування касових книг в тілі цілі, щоб видати йшли на особисті витрати, а не на власні продукційні цілі. Советська Рада міністрів видала за-рядження, що гостро каратимуть за подібні проступки відповідальних директoрів фабрик, а також банкових у-

Сталін пропонує Ненні пакт неагресії з Італією

Рим. — Піетро Ненні, лівий італійський соціаліст і голова Світового Комітету Партизанів Миру, ідвиз на місячний поїзд до Советів, де мав віддати мирну нагороду, яку дістав за минулий рік від Сталіна. Ненні оголосив статтю, що Сталін заключить пакт з Італією пакт про неагресію, якщо тільки Італія залишить за собою державу та рішенням бути нейтральною на випадок війни. Ненні твердить, що Італія тоді могла б заключити з Советами торговельний до-

НЕМА НІЯКОГО ПОСТУПУ ЩОДО ПЕРЕМИР'Я В КОРЕЇ

Токіо. — По тижневій перерві, зійшлися знов минулої неділі представники Об'єднаних Націй та ворожі (північно-кореїські та китайські) в Панмунджом, щоб продовжити наради в справі перемир'я тільки під такою умовою, — що Об'єднані Нації повернуть їм усіх полонених. Як відомо, це вже стало принципом в Об'єднаних Націях, що вони не будуть змушувати вертати тих полонених, що самі не захочуть вертатись. Та сама справа була також предметом дискусії й цієї сесії, яка тривала 32 мінути. Ген. Нам протестував гостро як проти цього принципу Об'єднаних Націй, так і проти відволікання наради. Тим разом обидві сторони погодилися щодо словного тексту перемир'я, що вже могло б вважатись кроком вперед. Та найголовніше, це справа виміни полонених. Тут обидві сторони стоять далі при своєму. Ген. Гарисон заявив, що в таких обставинах ледве чи варт далі сходитись

Совєтська місія старється залишитися в Японії

Токіо, Японія. — Після підписання мирового договору з Японією всіма союзниками, японці заявили Совєтам, що їхня військова місія повинна вийти з Японії, яка стала самостійною державою і не має вже окупаційного правління. Совети не підписали мировий договір з Японією, але зовсім не задумують залишати країну „жінтучої вилли“. Коло 50 членів совєтської окупаційної місії внесли прохання до японського уряду, щоб їх зареєструвати як іноземців. Члени дипломатичного корпусу не мусять реструуватися як чужинці, тому згодуються, що совєтські члени військової місії задумують залишитися в Японії як приватні особи та діяти як торговельні агенти в Японії, надіючись на те, що їм удасться наважити торговельні зв'язки з країною мікада. Тепер японська господарка представляється доволі добре, бо японський промисел працює для американців у зв'язку з війною в

ЗАКІНЧЕННЯ XV ОЛІМПІАДИ — ПЕРЕМОГА ЗДА

Гельсінкі, Фінляндія. — В неділю був останній день Олімпійських ігор, а ввечері відбулося святкове закінчення П'ятнадцятої Олімпіади. Грали сурми, співали масові хори, а гармати своїм салютом прощали олімпійські емблеми, які їх стягали із ґрунтин. Олімпіада тривала 16 днів і закінчилась в приватності 70,000 глядачів. В останньому дні Англія здобула свою першу (і осінню) золоту медаль з ізду верхи, а ЗДА зайняли третє місце в цих змаганнях, знавши під назвою „Нагороди Народів“. В останніх днях ЗДА здобули таке велике число пунктів, що далеко перевищили Советів, які в перших днях вибили були на перше місце і довший час були провідною державою на Олімпіаді. Та американські переможці в плаванні, ковзанні, боксі і скоках у воду, що настали в останніх днях Олімпіади, далеко перевищили Советів і Олімпіада закінчилась світлою перемогою Америки, яка здобула 610 пунктів, а Совети тільки 553½. Згідно з неофіційним численням ЗДА здобули 614 пунктів, здобувши десять нагород за перші місця, п'ять за другі, чотири за треті, три за четверті, дві за п'яті і одну за шосте. Американці здобули також найбільше число золотих медаль, бо аж 40, а Совети тільки 23. Для порівняння

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the
Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City,
N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section
1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частинкою):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language suppl.):	
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕСТОРОГА ГУВЕРА

Як сказати, "Гувер", то мимоволі звертається наша думка в бік Герберта Гувера, єдиного бувшого президента держави, що не тільки живий, але й активний, не зважаючи на свій старий вік. Та с в Америці ще один Гувер, теж не молодий, який впродовж довгих років займався тим, що діють на шкоду державі і суспільству. Це Джон Едгар Гувер, директор Федерального Бюро Інvestigації, відомого під скороченою і популярною назвою "Еф Бі Ай".

Заступаючи колумені Віктора Різеля, знавця робітничих справ, що пішов на літній відпочинок, Дж. Е. Гувер використав його колумну на освідомлення американського громадянства в справі чергових комуністичних завдань, цілю яких є ослаблення оборонної акції Злучених Держав і облетнення агресії чужий потузі. А хто це тая "чужа потуга", легко догадатись.

Гувер звертає увагу американців на дві речі: на дивне комуністичне "питання миру" та на нове намагаючи комуністів всякити в некомуністичні організації і присидати їх для своїх цілей.

Дехто міг би спитати: Та що в цьому дивного? Це ж старі речі, добре всім відомі. Проте Гувер перестерігає перед такою самопевністю, бо комуністи почали тепер вживати інших метод для своєї інфільтрації, так, що добрим і лояльним громадянам не легко буде зорієнтуватись, з ким мають діло. В першу чергу треба мати на увазі, що комуністи не с тепер в Америці тими, якими були в час війни, чи кілька років тому. Вони втратили свої впливи і силу і не мають уже до своїх услуг високопоставлених осіб та відомих мистців, як це було ще не так давно. Вони навіть не можуть вести своєї пропаганди так ясно і відкрито, як це було раніше. Вони мусять навіть піти тепер в підпілля! Познали їмась давні прізвища визначних комуністів, бо видніють імена тих самих найближчих фанатичних комуністичних прихильників. Проте партія не спить, а продовжує своє діло тямно з місць, що добре забезпечені. Це можна пізнати хоч би по тій масі різних летючок, що ними комуністи засипають тепер американців, а які мали б їх переконати, що Советський Союз змагає тільки до миру. Свою "мирову таборів" протиставляють вони "воєнній" і фашистській табір імперіалізму", який очолюють Злучені Держави. Те саме пропагується ще й в їхніх газетах, на вічах і демонстраціях.

Разом з пропагандою "за мир", пише Гувер, с получена пропаганда за "поворот до мирної економіки". Вона обрхована на те, щоб викликати невдоволення з тягарів, які треба нести через зброю, спричинене страхом перед советською агресією. З психологічного боку це добра зброя, бо вона залявляється за зменшення податків. Не менше важлива і та комуністична агітація, яка звернена до сердець матерей і дружин, що мають своїх найдорожчих на корейському фронті. Як знаємо, с такі околлиці, де нема хвилю праці через брак матеріалів. Це теж добре поле для комуністичної пропаганди серед безробітних.

На всі ті речі треба звертати увагу також і нашим людям. Комуністи втискаються не тільки до наших організацій, але навіть до парадії, щоб легше ширити серед нашого громадянства свою руйнівну роботу, розбивати нашу єдність та ослабляти нашу допомогу визвольним змаганням наших рідних в Україні. Про це ми вже не раз писали і пригадуємо те саме з приводу статті Дж. Е. Гувера, який добре визнається на комуністичних методах. Він рідко забирає голос публічно, але як вже заговорити про якусь небезпеку, то тільки тоді, коли вона грізна і реальна.

Так треба розуміти також і його останню пересторогу.

ДБАЙЛИВІСТЬ ЗА ПОПУЛЯРНІСТЬ У ДЕМОКРАТИЧНОМУ ЛАДІ

У передвирборчому часі обговорюються найрізноманітніші справи, зв'язані з працевдатими найрізноманітнішими кандидатами, а нерідко заступається теж і про платню, що її дістають різні урядові й народні представники. Американська демократія ніяк розуміє, що її представники повинні бути належно винагороджені, якщо вони мають працювати в законодавчих тілах незалежно, не оглядаючись на інші прибутки. З другого боку варто теж зазначити с методами, якими ці представники вживають, щоб бути в контакті з своїми виборцями і пригадувати їм себе, як кандидатів при виборах на наступну каденцію.

Звісно, що члени Конгресу у Вашингтоні, як сенатори так і члени Палати Репрезентантів, дістають річної платні по 12,500 дол., а крім того на особисті видатки по 2,500 дол. До того пошта має обов'язок висилати їм (їхнє урядове листування) й відбитки їхніх промов зовсім безплатно, а це теж значна рублика у видатках осіб такого стажу, як члени Конгресу.

Та мало хто звертає увагу на особисту працю членів Конгресу, щоб інформувати не тільки своїх виборців, але й свої стейти та цілу околицю про різні політичні, економічні й громадські справи шляхом газет. За статті чи звідомлення, вислані до газет у їхніх виборчих округах, конгресмени не дістають жадної винагороди. Деякі конгресмени мають ім'я постійних газетних талановитих колумністів, хоч вони почали випробовувати свій журналістичний талант поїною після свого вибору до Конгресу.

Між конгресменами нараховують 165 таких, що висилають постійно свої "газетні листи" з новинками про стан політики у Вашингтоні або з довірливими повідомленнями про пляни в законодавстві та в політиці. Під цим оглядом конгресмени грають роль репортерів, хоч, що правда, не цілком безсторонніх, бо перемаганих з своїми особистими поглядами та діяльністю. Часто містяться в них анекдоти з політичного життя, а звичайно короткі вістки з особистого й родинного життя. Такі листи висилають вони не тільки до місцевих преси, але навіть до поодиноких виборців. Таким способом виборці довідуються про діяльність свого представника й тому він не мусять вести дуже інтенсивну передвирборчу кампанію, коли приходить час виборів. Конгресовий Квартальник, який саме заступає про оцю працю конгресмени, нараховує, що майже одна третина членів Палати Репрезентантів і яка четввертина сенаторів вислала правильно такі "газетні листи". Щодо партійного складу, то ними послужуються в Палаті 90 республіканців і 54 демократів. Це мабуть тому, що демократи, як партія уряду, мають загальну підтримку в урядових публікаціях, оже не полюбляють себе особисто так

розголошувати, як республіканці. У Сенаті висилають правильно 14 республіканців свої "газетні листи", а тільки сім демократів.

Хоч більша частина кон-

Микола Чубатий

Україна та Шевченко в Советському фільмі

В Нью Йорку, в Стейнлі Театрі, показує на екрані новий біографічний фільм советського продукції — Тарас Шевченко, випродукований в київській фільмовій студії. Фільм виведений в російській мові за текстом Ігоря Савченка; головну роль грає Сергій Бондарчук. Тільки невеличкі частини, як деякі цитати з творів Шевченка (не всі) та деякі пісні виведені в українській мові.

Біографічний фільм в Советі, як Іван Грозний, Петро Великий, Мінин та Пожарський, Чайковський та інші, мають бути засобом пропаганди ідеї російської імперії під проводом Кремля з російськими ж старшими братами серед нас, советського народу. Вони саме мають творити той новий советський народ. В практиці це означає звілювання всіх неросійських народів в користь народу Івана Грозного, Петра Великого, Леніна та зрештою грузинського регента Сталіна. Це саме с теж завданням фільму Тарас Шевченко. Фільм Тарас Шевченко с живим документом не тільки про національну мізерію, в якій живе нинішня Україна, формально окрема держава та член Об'єднаних Націй, але він також відкриває перед глядачем ознайомлення з українською справою політичної хитрості пляни Кремля відносно України на майбутнє. Україна має стати частиною єдиної невідомої Росії з російською урядовою мовою та тільки до якогось часу зі своїми мовними та звичаєвими питомостями, що у віці машини мають скоро загинути.

На услуги такої ідеології поставлений фільм Тарас Шевченко. Випродуковано його для пропаганди єдиної невідомої Росії серед нас України. А що Шевченко був якраз ярким противником тої політичної російської ідеї та реторично визволення України з-під панування Москви, так авторам фільму прийшлося зовсім зфальшувати правдивого Шевченка, а під оком правдивого Шевченка укрити звичайного малороса, прислужника Кремля. Зреш-

тешів-журналістів це аматори, то все такі яких 55-60 з них — це фахові газетарі, що постійно зв'язані з газетарськими видавництвами. Два члени Сенату, а саме сен. Маргарет Чейс Сміт з Мейн і сен. Влєйр Муді з Міннігген, пишуть постійно як синдиковані колумністи, крім редагування й висилання своїх правдивих газетних листів. Багато членів Конгресу, крім висилання таких листів, передають вісті крізь радіо в формі "Звітів з Вашингтону", яких 120 членів Палати і 36 сенаторів передають такі вісті крізь радіо раз на тиждень, а майже всі конгресмени складають свої звіти принаймні раз на рік. Це вказує, що вони такі мусять пригадувати себе своїм виборцям, якщо хочуть мати популярність і бути вибраними наново.

Шевченко з правдивим зворушенням вітас "Матір Україну", вітас Київ та Дніпро. Однак розчаровується провідними українцями. Куліш являється людяною хитрою та безхарактерною, що тримає с можливим світу проти інтересів нас. Костомарів виступає як мрійник та людина нерішальна, що не виключає серйозної пошани до себе.

Молодь Києва вітас Шевченка, однак вона його не розуміє. Ця молодь згуртована в тайний товаристві (св. Кирила та Методія) сама авластво не знає чого хоче. Шевченко стає її членом, що по теперішнім дослідам над Кирило-Методієвським Братством не с правдиве, бо Шевченко мабуть не був членом Братства. На засіданні Братства Шевченко голосить кийві соціальну революцію, легковажить мрії братчиків про слов'янську федерацію вільних та рівних народів держав з республіканським устроєм.

Саме ця мінма революційна промова Шевченка притягає увагу студента Петрова, агента поліції, якого російська національність чогось не зазначає. Шевченко дістається у велике товариство українського дворянства, якого членом являється теж Куліш. Серед нього живуть традиції держави. Вони показують йому збережені пам'ятки державної традиції — гетьманську булаву, меч Мазепи та католицький прапор. Вони славлять його "нашим поетом", але Шевченко не має до того товариства та його ідей, у фільмі карикатурно представлений, ніякого інтересу. Він навіть виразно застерігається, щоб він був "нашим поетом", себто поетом так представленої національної еліти України. Шевченко іронічно висловлюється про релігійні мотиви із життя тих українців, бо він — розумий — безбожник-революціонер українських нас, яких ненавидить саме звернення проти тих українців дворян, носіїв українських традицій.

Для зогидження української національної ідеї фільм наділює тих дворян — зберігачів традиції, пороками піцтва та жорстокого поводження з селянами кріпаками. Для збільшення ненависті до них, фільм вводить сцену зустрічі Шевченка з сестрою Яриною саме в той момент, коли гайдук такого українця дворянина здирає з неї свитину за дань.

Шевченко висмівав народні

трибний, щоб доказати, що вся українська класа гнобителів та визискувачів українських нас думає тільки про українське минуле, про українську традицію та про самостійну Україну. Вона думає тими у к'райсько-національними принципами на це, щоб зберегти акнайдовше закріпощення нас. Шевченко як висланик російського поступового Петербурга приходить, щоб здемаскувати тих "українських націоналістів ворогів народу", та представити їх в найгіршому світлі. Сентимент Шевченка до української природи та до української темної маси так зручно перемішаний з його панросійськими ідеями, що перед нами являється мимоволі заключення: "Правдива поступова Москва все була оборонцем українського народу".

Шевченко з правдивим зворушенням вітас "Матір Україну", вітас Київ та Дніпро. Однак розчаровується провідними українцями. Куліш являється людяною хитрою та безхарактерною, що тримає с можливим світу проти інтересів нас. Костомарів виступає як мрійник та людина нерішальна, що не виключає серйозної пошани до себе.

Молодь Києва вітас Шевченка, однак вона його не розуміє. Ця молодь згуртована в тайний товаристві (св. Кирила та Методія) сама авластво не знає чого хоче. Шевченко стає її членом, що по теперішнім дослідам над Кирило-Методієвським Братством не с правдиве, бо Шевченко мабуть не був членом Братства. На засіданні Братства Шевченко голосить кийві соціальну революцію, легковажить мрії братчиків про слов'янську федерацію вільних та рівних народів держав з республіканським устроєм.

Саме ця мінма революційна промова Шевченка притягає увагу студента Петрова, агента поліції, якого російська національність чогось не зазначає. Шевченко дістається у велике товариство українського дворянства, якого членом являється теж Куліш. Серед нього живуть традиції держави. Вони показують йому збережені пам'ятки державної традиції — гетьманську булаву, меч Мазепи та католицький прапор. Вони славлять його "нашим поетом", але Шевченко не має до того товариства та його ідей, у фільмі карикатурно представлений, ніякого інтересу. Він навіть виразно застерігається, щоб він був "нашим поетом", себто поетом так представленої національної еліти України. Шевченко іронічно висловлюється про релігійні мотиви із життя тих українців, бо він — розумий — безбожник-революціонер українських нас, яких ненавидить саме звернення проти тих українців дворян, носіїв українських традицій.

Для зогидження української національної ідеї фільм наділює тих дворян — зберігачів традиції, пороками піцтва та жорстокого поводження з селянами кріпаками. Для збільшення ненависті до них, фільм вводить сцену зустрічі Шевченка з сестрою Яриною саме в той момент, коли гайдук такого українця дворянина здирає з неї свитину за дань.

Шевченко висмівав народні

Поліції західні окраїни українських земель, що досягали свого вершка в бою, в якому згинув польський міністр ген. Свєрєцький, вам відомий чотиродержавний советсько-польсько-румунсько-чеський договір проти УПА, вам відомі браурні рейди УПА по українських землях, по Чехословаччині та перехід поодиноких рейдуючих частин з Західну Європу. Вам відома теж в глибокому смутку вшачувана всією українською спільнотою по цей і по той бік океану смерть на полі слави в бою за волю України головного командира УПА та різночасно голови Української Головної Визвольної Ради генерала Тараса Чупринки-Шухевича в березні 1950-го року, яку сенатор Александер Сміт в своїх заввагах до Рекорду Конгресу Злучених Держав назвав "болотою втратою для всього волюбоного людства". Вам відомо теж, що пішла смерть ген. Чупринки командувача УПА та провід Укр. Гол. Виз. Ради перебрав полк. Василь Коваль підпис якого ми бачили під пам'ятником Зверненням Воюючої України до української еміграції в 1949 році, поруч підпису то-

ді ще живого ген. Чупринки. Як виглядає українська революційно-визвольна боротьба на українських землях сьогодні? Я-не маю претенсій, щоб дати Вам на цей запит вичерпуючу відповідь. На це не дозволяють мені вже хоч би ті причини, про які згадав на початку. Натомість, я можу подати Вам бодай коротку характеристику і оцінку тої боротьби, ілюструючи її деякими фактами і повідомленнями так з українських, як і американських джерел. (Продовження буде)

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

(Нотатки з советської преси)

В Криму цього року добрий урожай овочів. Як писала 16 липня "Правда", щоденно по автоштраді Симферополь-Москва свіжі овочі відправляються машинами для трудящих Москви.

Як стати карикатуристом? Що для цього потрібно? — запитують в листі до московської "Літ. газети" студенти Київського художнього інституту Нестеренко і Прокопенко. За останні десять років цей інститут не випустив ні одного карикатуриста, а бажаючі стати художниками-карикатуристами с. Хотуть навчитись малювати Гавриш з Вінницької області і інженера Шербака з Харкова. Ні в Москві, ні в Києві, Харкові, Одесі вони не знайшли відповідної літератури і прикладів до малювання.

В липневому номері київського журналу "Дніпро" надруковано повість С. Біліяна "Підступна зброя". Автор "викриує" американську науку, учених людовбивників, що використовують наукові досягнення для умертління мирних людей.

В районі будівництва Шведско-Українського каналу знесено цілі села. Замість зруйнованих сіл на нових місцях проєктується будівництво нових селищ-міст.

Цього літа різні всесоюзні спортивні змагання відбуваються в Києві. Українець В. Ефременко встановив новий всесоюзний рекорд в літній планером. На своєму планері він пролетів 638,8 кілометрів. Цей рекорд с одночасно і світовим. Для затвердження цього рекорду, матеріали направлено в міжнародно авіаційну федерацію.

До якої мрії стерпозовані українсько-підсоветські мистці "аказівками партії й уряду", видно з такого факту. По п'єсі О. Корнійчука "В степі України" композитор О. Сандлер написав оперу. Два роки лібрето й ноты пролежали в Комітеті по справах мистецтва, обов'язки якого дозволяти чи заборонити нову оперу до постановки. Заликаючи працівники Комітету не відважались брати на себе відповідальність схвалити оперу.

Звичай зв'язані зі святом Кураля. Він ворожить майбутнє України у віці машини, себто у цій період, що його тепер приніс большевизм.

Своїм побуту в Україні Шевченко збунтував народ проти панів та царату. Його арештують, а на Україні вихають соціальні заворушення, які в цьому часі історично невідомі. Шевченко дістається на заслання і пи переносимося з ним над Аральське озеро до царських каземат. На засланню Шевченко стрічає земляка Скобелева з Херсонщини, але це не тип українського селянина, тільки російського пугачівця. На засланні находит Шевченко приятелю людини поляка Сєраковського, який стає посередником поміж ним і російськими приятелями Шевченка в Петербурзі. Приходить і нове людяне військово начальство і з уст Шевченка вилітається рефрен: "Багато с добрих людей в Росії". Цей рефрен по "сім'ю советський народів" під проводом очевидно росіяни повторюється кілька разів.

Шевченко вітас у Петербург і його вітас вся російська класа знать — Чернишевський, Добролюбов, та другі святи нинішнього советського Пантеону. Одним цім та підлим чоловіком в цій товаристві являється українець Куліш. Чим відплачуєся у добрім російським людям, турбується Шевченко, вони вивели мене з кріпацтва, вони укріпили в мене віру в людину та в многострадальну Росію. Відомо, що нинішній советський боже Чернишевський прямо

ді ще живого ген. Чупринки. Як виглядає українська революційно-визвольна боротьба на українських землях сьогодні? Я-не маю претенсій, щоб дати Вам на цей запит вичерпуючу відповідь. На це не дозволяють мені вже хоч би ті причини, про які згадав на початку. Натомість, я можу подати Вам бодай коротку характеристику і оцінку тої боротьби, ілюструючи її деякими фактами і повідомленнями так з українських, як і американських джерел. (Продовження буде)

Диявольський задум тої великої брехки тим більше небезпечний, що фільм виконаний по-мистецьки з великим вкладом гроша та труду. Образи нинішньої в неволі об'єднаної України, чи з-над Аральського озера роблять картини живою та притягуючою.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимчасовим і співласниками 18-ти мільйонного майна організації!

Тоді композитор і автор лібрето С. Олійник передали оперу Московському музичному театру, яка там і готується до постановки.

В Одесі святовою відкрито новозбудований дірєць. Архитектурне оздоблення відображає періоди большевицької революції. В Чернівцях на місцевій війні побудовано нові будинки. В районі центральної площі побудовано ряд житлових і адміністративних приміщень, готель, кінотеатр. Відбудовано і функціонує 30 учбових закладів. Починається будівництво міського театру. Вже збудовано новий дірєць, фабрика музикальних виробів виготовляє піаніно марки "Україна".

В Харківському Університеті відбувся перший випуск недавно заснованого журналістичного факультету. Молоді журналісти працюють в районних і обласних часописах України. Дніпропетровський інститут залізничного транспорту випустив 400 інженерів. В цілому Дніпропетровськ інститут цього року випустив 2,500 нових спеціалістів: інженерів-металургів, агрономів, учителів, інженерів гірничої справи і ін. В новому учбовому році інститут України приймуть 45,000 нових студентів. Найбільший налив студентів с в Київській університет ім. Шевченка, Одеський гідротехнічний інститут, Харківський і Львівський університети, Дніпропетровський гірничий інститут, Київський і Львівський політехнічні інститути.

На Україні відсвятковано тридцятиліття з дня смерті чувашського поета М. Сєсєля, який жив і помер на Україні і був похоронений на Чернігівщині.

16 липня "Известия" об'являють лісоводів України в формальному ставленні до змагання з лісоводами російської республіки. У Вінницю приїжджала делегація лісоводів Литви, щоб ознайомитись з досвідом українських робітників лісового господарства. (ЛЛ)

викликав перші поми Шевченка писані "мужичою" мовою.

Згадуючи про меч Мазепи, який Шевченко показує в Україні гнітці дворян, різночасно додає: а "це католицький прапор". Ці дві речі ідеї самостійності України та ідеї католицтва в Україні зв'язані разом, щоб православно українцями показати, що обі ідеї вони повинні відкинути, бо "самостійність це продукт католиків українців, західних українців. Тут знаходимо теж висвітлення політики Кремля, що католицтво українське мусять бути винищені як протиріччю до тої України, що її планує Москва.

Фільм Тарас Шевченко ініціює панораму нинішньої "щасливої України". Україна Шевченкових дум вже зреалізована. На Україні колгоспи, що машинна продукують мільйони тон золотистого пшениці. Для когось цю пшеницю, не говориться, Україна зіндустріалізована, Україна об'єднана. Перед нашими очима пересувається панорама відбудованого Києва, Харкова, Одеси, Донбасу, Львова та Ужгороду. Немає сумніву, що фільм Тарас Шевченко це зфальшування правдивого Шевченка, це не тільки цинічне перекукчення історичної правди, це правдиве збещення Пророка визволення України, з-під московського ярма. Кремль вжив глибоко почитаної особи поета України на це, щоб при доповіді її популярності утримувати панування Росії над Україною.

Диявольський задум тої великої брехки тим більше небезпечний, що фільм виконаний по-мистецьки з великим вкладом гроша та труду. Образи нинішньої в неволі об'єднаної України, чи з-над Аральського озера роблять картини живою та притягуючою.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимчасовим і співласниками 18-ти мільйонного майна організації!

А. Драган

УКРАЇНЬСЬКА РЕВОЛЮЦІЙНО-ВИЗВОЛЬНА БОРОТЬБА НА УКРАЇНЬСЬКИХ ЗЕМЛЯХ

(Доповідь на П'ятому Конгресі Американських Українців)

(1)

Тема моєї доповіді: "Українська революційно-визвольна боротьба на українських землях". Час доповіді: 25 хвилин. Невже ж за 25 хвилин та скупили засобами людської мови можна змалювати образ тої безприкладної в історії людства героїчної епопеї, яку пише український народ своєю і ворожою кров'ю в боротьбі за свої невід'ємні, природні права: національну волю та державну незалежність?!

Батьки цієї нашої нової Батьківщини, проголошуючи в дні 4-го липня 1776-го року свою безсмертну Декларацію Незалежності, попередили її твердженнями, — що всі люди с створенні рівними, що вони с наділені їх Творцем певними невід'ємними правами, між якими с право на

український народ свою загижню, верівну і героїчну боротьбу.

В боротьбі за ці Богом дані і невід'ємні права річками лється українська кров і благородними українськими кістками встеляються українська земля від часу, як великий гетьман Богдан Хмельницький в 1654-тому році поповнив помилку та з кінечности повіривши в облудні запевнення і кривоприсягні російських володарів, зв'язав в Переяславі Україну із захлянуто на чужі землі імперіалістичною Москвою. Від того часу аж по сьогоднішній день історія України це загальний лад доповіді: українська революційно-визвольна боротьба, яка з Великої Руїни після поразки гетьмана Івана Мазепи під Полтавою в 1709 році та мимовсім ганебних указів, тираниї, Сибіру і терору, потрапила в 1917-19 роки здвинути самостійну, соборну і від нікого незалежну Українську Народну Республіку. Тоді бодай на короткий час український народ діждався вимірюного своєї національним Пророком "справедливого закону Вашингтона" та зайняв належне йому окре-

ме і рівне місце між державами світу. Проте, насильством і розбосом це право українському народові знову відібрали, знову повторилася історія Великої Руїни і знову продовжується революційно-визвольна боротьба на всіх ділянках і всіма засобами.

Я не буду зупинятись над історією цієї боротьби між двома війнами. Ми ж самі її живі свідки. Навіть тут між нами с особи, які в уніформіх старшин вели бою за волю полки українських армій, с воювали тих армій, що свою боротьбу за волю можуть засвідчити близнами, від ворожих куль на своєму тілі, між нами с деякі з тих, що з уповноваження українського народу творили форми його державної влади, між нами с учасники могутньої підпільної боротьби за волю і державність після їхньої втрати, с "недостатляні" большевицькими катями члена Союзу Визволення України і Спільної Української Молоді, с воїни революційної Української Військової Організації та Організації Українських Націоналістів, с передовики з культурного, господарського, релігійного та інших фронтів тої

ж одної революційно-визвольної боротьби. С'язані большевицьких і польських тюрем, с представники всіх верств українського народу на всіх територіях, які в такий чи інший спосіб брали активну участь в тій боротьбі за волю і державність проти всіх окупантів. Між нами с вже теж активні учасники цього останнього розділу української революційно-визвольної боротьби, що оформилася під час другої світової війни, яка продовжується сьогодні, а яка назавжди буде записана в історію, як героїчна доба легендарної Української Повстанської Армії.

В цій доповіді я не маю ані часу, ані потреби зупинятись довше над розвитком української революційно-визвольної боротьби на рідних землях під

Волод. Гуріях (Канада)

НАШЕ МИНУЛЕ І НАШЕ ТЕПЕРІШНЄ

Двадцять п'ять і шістдесят років тому.

Тепер починається 26 років, як покинув я свою рідну землю. Ні, рідної землі я ніколи не був би покинув, а покинув одну із тих торі, яких у той час на території була окупована — Польща на мій землі. Отже, звідки? Покинувому д-рові Панчишині, позбувся я майорів, яку був придбав у торі в Вереті Литовському, і, щоб не сконати у якихось інших торі, мені порадили виїхати до Канади. Тут я міг бути задовольнений дотеперішньою працею своїх земляків.

В минулому році українці Канади, відсвяткували 60-ліття свого побуту і тяжких трудів та мовилистої праці на тій землі. Піонерів тієї нашої першої імміграції до Канади дуже мало залишилось у живих. Сягнували й на тих святих збірках згадували, «не злом тихим словом» про них уже ті, що приїхали на цю землю пізніше.

Наші перші піонери належали до примусової імміграції також само, як і теперішні. Різниця в лівій пів, що теперішня імміграція приїжджала з чужих земель, куди виїхала з рідних земель, рятуючи своє життя, а піонерська була змушена голодом, і холодом позбавлена від лікварів гроші або спродати останню вузьку нивку від батьків унаслідок даваної землі та їхати, у далекий, «світ за очі» на «даровану губернатором» землю, як у тодішніх часах це діялось у Канаді.

Приїхали на «даровані» діки пусті, ліси, й корчі, на яких віками лежало сотні тисяч тонн великого й круглого каміння. Іх не вітали брати й сестри в домах за довгими столами напханими блинчаним хлібом, м'ясом, всякою городиною і теплою кавою, але тільки їх червоно-смаглим, але плем'я індіанців, яке жило по тих диких пущах і лісах.

Теперішні іммігранти приїхали з нами плакали з радості, що вдалось їм приїхати до вільної землі й застали тисячі братів і сестер, які заповіли життя, як своїм рідним, а піонери наші не тільки плакали, але й дуже тяжко ридали, як побачили власні очима оту ім «даровану» землю. Усі вони були б напевно повернулись додому, якщо були б у них гроші, але тому, що нічого не мали, то почали сокирою, доплатою й джаганом, які привезли з рідної землі, будувати своє господарство на тій «дарованій» землі.

Першим їхнім дірком була викопана землянка з примітивним дахом, який був покритий вишуканою диною травою або шуваром. Звичайно, в тій землянці були тесані з дерева лави, одні, а то й дві чи три таких же самих постелі, стіл і в одному куті, виложена з каміння і випалена земляно глиною, піч. Це і було їхнє господарство за кілька тижнів тяжкої праці цілої родини. Харчувались у початках дарованою, «губернатором» м'ясом, дікими зайцями, яких ловили сльотами чи навіть убивали паликом, а також і дикими качками, яких тоді було сотнями тисяч у західній Канаді. Офіція, на викорчованій землі, садили насінина городовини, тобто буряки, капуста, морква, петрушка, цибулю, огірки, й барбарис, а відтак і сіяли пшеницю й тим збагачували свої хар-

чемі запаси. Насіяна під усім де привезли вони з собою з рідної землі й змусили росли на «дарованій» землі, яка прийняла все це так же само, як і їх самих.

Тієї першої нашої імміграції не було багато в Канаді. Воно щойно кілька років пізніше почала вона приїжджати масово. Точного числа їх і досі не можна устійити тому, що при переписі населення в ті часи вони записували себе різно: русинами, рутенцями, австрійцями, галицями, поляками й буковинцями. Докопавши їм за те і сьогодні не можна, бо в ті часи називали вони себе так і на рідних землях, яка була тоді під пануванням австрійсько-угорської монархії, а в ній знову на всіх вищих і нижчих урядових ставовищах були на наших землях самі поляки. Хоч 40 років уже було минуло від латинських часів, але наш нарід і далі був понижений та змушений голодом і холодом працювати на великих ланках польських дідичів якими й дивилися на дванадцять а то й шістнадцять років, чи кохано єна, щоб його діти не пухли з голоду, а скотина не видирала лоту зimu.

Шкіл по наших селам було тоді мало. Тому письменники були в селі лише «поп», дяк і жид-кравар, а в ті часи не йшли до Канади, а приїжджали ці, що були неписьменними та не могли вижити на своїй рідній землі. Отже ж про являє культурне чи організаційне життя нашої імміграції в Канаді в ті часи не можна згадувати, бо не було кому вести його. Щойно за десяти років почали приїжджати до Канади менше та більше освічені наші люди, а також і кілька священників, які дали перші початки для організації наших людей, а відтак і будови Читальні, «Просвіти», Народних Домів та Церков. У ті часи не належало це все до легкої праці. Намагалися тоді й того, що більшість «культурників» були соціалістами-радикалами, що їх у ті часи поширювала нуджа на наших рідних землях і вони привезли на з собою. Наш нарід, що жив тоді в Канаді, не тільки їх не розумів, але і не хотів слухати.

Початкові спроби оживлення нашого народного життя мали дуже мало успіхів аж до 1914 року, тобто до вибуху першої світової війни, коли було припинено не тільки з наших земель, але й всяку іншу імміграцію з Європи до Канади.

Літні часи

Війна не принесла добра для наших людей в Канаді. Найбільше лиха зазнали ті, що жили й працювали по містах, залізних дорогах і лісах. Причиною того лиха було це, що в своїй більшості наша перша імміграція приїхала до Канади з тих земель, що в той час належали до Австрії, а лиш дуже мале число було тієї, що була під пануванням Росії. Приїжджаючи до Канади, вони усі приїжджали як австрійські піддані. І тому, як Австрія виповіла спросту війну Сербії, Росії, а згодом і цілій Антанті, то, безперечно, що всіх їх почали підозрювати в симпатіях до Австрії, а не до Британської імперії, до якої входила й Канада. Тому не тільки мусили вони зголошуватись до поліції, не тільки масово відправляли їх із праці, але й дуже велике число

поарештовано та держано довгий час по таборах примусової тяжкої праці. Більш спокійним життям жили лиш ті, що мали вже в той час свої ферми, а також і ті, що працювали в них. В ті літні часи майже зовсім замерла й організаційно-культурна праця серед нашого народу в Канаді.

Розпад Австро-угорської монархії змусив нашу першу імміграцію від підозріння в очах канадської влади й саме від того часу поживалась — добра й зла — наша суспільно-громадська діяльність. Вона провадилась спершу в двох, а потім у трьох напрямках. Першою діяльністю було організування Української Автокефальної Церкви в Канаді, що знов започаткувало боротьбу з Греко-Католицькою Церквою. Другою — боротьба в радикально-соціалістичних гуртках за так звану «більшевську ліній» в партії, яка і дала початки комуністичного руху в Канаді, організуючи для неспівомови робітників і фермерів «Стоварищення Українських Робітничо-фермерських Домів», яке пізніше змінило на ТУРФДМ.

Третя діяльність започаткувалась у 1919 році, а результатом її було створення Спільного Комітету Допомоги Українці.

Ця остання діяльність була вже діяльністю не русинів, а українців. А була вона такою тому, бо той Спільний Комітет Допомоги Українці вислав був своїх двох делегатів на Міжнародну Конференцію до Парижу, а також і вислав він кілька мейорів до урядів Антанти, в яких п'ятнадцять загарабання наших земель поляками й більшовиками та домагався волі для свого народу й України. Отже при цьому був зроблений великий крок вперед!

Друга Українська Імміграція до Канади

Друга українська імміграція почала приїжджати по першій світовій війні до Канади в початках 1923-4 років. Це були люди національно свідомі, із покіченою народністю, середньою й високою освітою, які зі збробо в руках захищали свої рідні землі перед добре узброєною навалюю поляків та перед більшовиками й проганями їх у завзятих бойових наступках довший час і своїх земляків. Багато з них своєю кров'ю скропили землю, що через яку пливе Дністер і ту, через яку пливе Дніпро.

У більшості, ця імміграція вже не йшла до Канади ні на «даровані» землі, ні теж тому, що не мала з чого вижити на рідних землях, але йшла тому, що польська окупаційна влада не дала їм свого, «громадянства» й була приїжджала й до «другої класи» людей. А це значило, що ці люди були засуджені на ціле своє життя. Цих засуджених часто виварювали в і держали в неволі та вилупили лиш на те, щоб «підгодувались» на селі й знову їх забирали. І ось кілька років такого життя заставили до їх утікати з рідної землі. Частина з них виїхала до рідної до Америки, а більшість до Канади, яка в той час була відкрила свої границі для всіх.

Що більше, в додатку до цього велике число бувших воєнків Української Галицької Армії, які зі збробою в руках були перейшли до Чехо-Словаччини чи вже були виїхали одним до неї з рідної землі, почали приїжджати до Канади, а почали тому, бо тодішня Чехо-Словачка республіка на домагання Совєтів також була відмовилась давати їм далі свій притулок. У більшості це були наші старшини й підстаршини, які покінчили середні, а також і високі школи.

Приїхавши до Канади, вони застали дві Церкви: Греко-Католицьку й Українську Автокефальну. Була й Протестантська, але до неї належало тоді дуже мало наших людей.

Приїхавши до Канади, вони застали дві Церкви: Греко-Католицьку й Українську Автокефальну. Була й Протестантська, але до неї належало тоді дуже мало наших людей.

ПЕРШИЙ ВСЕАМЕРИКАНСЬКИЙ МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ЗДВИГ СУМА

В дніх 6 і 7 вересня ц. р. в Філадельфії відбувся перший буденний подія в житті американських українців. У ці дні українська молодь, згуртована в СУМА, з'їждься з усіх кінців ЗДА, щоб заманіфестувати свою непохитну волю боротися за свободу й незалежність України. Саме тепер, коли в Україні російсько-більшовицькі окупанти ведуть шалений наступ на все українське, а російські емігранти поза межами сталінського царства виступають проти національної незалежності по-неволені Росією народів, — Автокефальної Церкви в Канаді, що знов започаткувало боротьбу з Греко-Католицькою Церквою. Другою — боротьба в радикально-соціалістичних гуртках за так звану «більшевську ліній» в партії, яка і дала початки комуністичного руху в Канаді, організуючи для неспівомови робітників і фермерів «Стоварищення Українських Робітничо-фермерських Домів», яке пізніше змінило на ТУРФДМ.

Третя діяльність започаткувалась у 1919 році, а результатом її було створення Спільного Комітету Допомоги Українці.

Друга Українська Імміграція до Канади

Друга українська імміграція почала приїжджати по першій світовій війні до Канади в початках 1923-4 років. Це були люди національно свідомі, із покіченою народністю, середньою й високою освітою, які зі збробою в руках захищали свої рідні землі перед добре узброєною навалюю поляків та перед більшовиками й проганями їх у завзятих бойових наступках довший час і своїх земляків. Багато з них своєю кров'ю скропили землю, що через яку пливе Дністер і ту, через яку пливе Дніпро.

У більшості, ця імміграція вже не йшла до Канади ні на «даровані» землі, ні теж тому, що не мала з чого вижити на рідних землях, але йшла тому, що польська окупаційна влада не дала їм свого, «громадянства» й була приїжджала й до «другої класи» людей. А це значило, що ці люди були засуджені на ціле своє життя. Цих засуджених часто виварювали в і держали в неволі та вилупили лиш на те, щоб «підгодувались» на селі й знову їх забирали. І ось кілька років такого життя заставили до їх утікати з рідної землі. Частина з них виїхала до рідної до Америки, а більшість до Канади, яка в той час була відкрила свої границі для всіх.

Що більше, в додатку до цього велике число бувших воєнків Української Галицької Армії, які зі збробою в руках були перейшли до Чехо-Словаччини чи вже були виїхали одним до неї з рідної землі, почали приїжджати до Канади, а почали тому, бо тодішня Чехо-Словачка республіка на домагання Совєтів також була відмовилась давати їм далі свій притулок. У більшості це були наші старшини й підстаршини, які покінчили середні, а також і високі школи.

Приїхавши до Канади, вони застали дві Церкви: Греко-Католицьку й Українську Автокефальну. Була й Протестантська, але до неї належало тоді дуже мало наших людей.

Приїхавши до Канади, вони застали дві Церкви: Греко-Католицьку й Українську Автокефальну. Була й Протестантська, але до неї належало тоді дуже мало наших людей.

В дніх 6 і 7 вересня ц. р. в Філадельфії відбувся перший буденний подія в житті американських українців. У ці дні українська молодь, згуртована в СУМА, з'їждься з усіх кінців ЗДА, щоб заманіфестувати свою непохитну волю боротися за свободу й незалежність України. Саме тепер, коли в Україні російсько-більшовицькі окупанти ведуть шалений наступ на все українське, а російські емігранти поза межами сталінського царства виступають проти національної незалежності по-неволені Росією народів, — Автокефальної Церкви в Канаді, що знов започаткувало боротьбу з Греко-Католицькою Церквою. Другою — боротьба в радикально-соціалістичних гуртках за так звану «більшевську ліній» в партії, яка і дала початки комуністичного руху в Канаді, організуючи для неспівомови робітників і фермерів «Стоварищення Українських Робітничо-фермерських Домів», яке пізніше змінило на ТУРФДМ.

Третя діяльність започаткувалась у 1919 році, а результатом її було створення Спільного Комітету Допомоги Українці.

Ця остання діяльність була вже діяльністю не русинів, а українців. А була вона такою тому, бо той Спільний Комітет Допомоги Українці вислав був своїх двох делегатів на Міжнародну Конференцію до Парижу, а також і вислав він кілька мейорів до урядів Антанти, в яких п'ятнадцять загарабання наших земель поляками й більшовиками та домагався волі для свого народу й України. Отже при цьому був зроблений великий крок вперед!

Друга Українська Імміграція до Канади

Друга українська імміграція почала приїжджати по першій світовій війні до Канади в початках 1923-4 років. Це були люди національно свідомі, із покіченою народністю, середньою й високою освітою, які зі збробою в руках захищали свої рідні землі перед добре узброєною навалюю поляків та перед більшовиками й проганями їх у завзятих бойових наступках довший час і своїх земляків. Багато з них своєю кров'ю скропили землю, що через яку пливе Дністер і ту, через яку пливе Дніпро.

У більшості, ця імміграція вже не йшла до Канади ні на «даровані» землі, ні теж тому, що не мала з чого вижити на рідних землях, але йшла тому, що польська окупаційна влада не дала їм свого, «громадянства» й була приїжджала й до «другої класи» людей. А це значило, що ці люди були засуджені на ціле своє життя. Цих засуджених часто виварювали в і держали в неволі та вилупили лиш на те, щоб «підгодувались» на селі й знову їх забирали. І ось кілька років такого життя заставили до їх утікати з рідної землі. Частина з них виїхала до рідної до Америки, а більшість до Канади, яка в той час була відкрила свої границі для всіх.

Що більше, в додатку до цього велике число бувших воєнків Української Галицької Армії, які зі збробою в руках були перейшли до Чехо-Словаччини чи вже були виїхали одним до неї з рідної землі, почали приїжджати до Канади, а почали тому, бо тодішня Чехо-Словачка республіка на домагання Совєтів також була відмовилась давати їм далі свій притулок. У більшості це були наші старшини й підстаршини, які покінчили середні, а також і високі школи.

Приїхавши до Канади, вони застали дві Церкви: Греко-Католицьку й Українську Автокефальну. Була й Протестантська, але до неї належало тоді дуже мало наших людей.

Приїхавши до Канади, вони застали дві Церкви: Греко-Католицьку й Українську Автокефальну. Була й Протестантська, але до неї належало тоді дуже мало наших людей.

Тепер іде інтенсивна підготовка в Осередках СУМА до Здвигу, на який членство прибуде в спеціальних одностроїх, з власними прапорами. На виготовлення галтованих емблем СУМУ, а також галтованих сумісських прапорів витрачено біля 800 доларів. Увесь перебіг Здвигу буде зафіксований на кінофільмі і записаний на звуковій стрічці. Крім цього Головна Управа запросить представників «Голосу Америки» для передачі Здвигу в Україні. В пам'ять Здвигу виготовляється спеціальні значки та поштовою карткою.

Стрижнем усього Здвигу має бути відіграва на площі німі іскендізації, що відображає спільність інтересів російського червоного та білого імперіалізмів. Головні ролі гратимуть тут Сталін і російський еміграційний імперіаліст.

В програмі Здвигу — дефіляда сумісської колонії, промови представників Головної Управи та гостей, містечкові виступи різних гуртків і т. ін. Програма розрахована на два дні. Подробиці її будуть подавати в пресі та в листочках. В програмі Здвигу також — екскурсія відозви до української молоді в поволеній Україні та звернення до молоді вільного світу. Після Здвигу відозва та звернення будуть вислані до пресових агенцій, радіостанцій, окремих політичних діячів у ЗДА, до Об'єднаних Націй.

Сьогодні це передчасно говорити про успіх чи неуспіх запланованого нами Здвигу. Нам ясно одне, що такий Здвиг відбувся мусить при всяких умовах. Сплітка Української Молоді Америки, а зокрема Осередків і на цей раз продемонструють свою організованість та дисципліну, а найголовніше — розуміння тієї ролі, яка припадає на долю української молоді в обороні національних прав нашого народу. Гасло «Чесно України — Готови боронити!» під яким відбуватиметься Здвиг, зобов'язує кожного члена СУМУ-у зокрема у Філадельфії, не пошкодити часу, щоб відвідати Маніфестацію і разом зі своєю молоддю радіти її успіхам.

Видатки на організацію Здвигу, як на СУМА, завжди великі. Щоб придбати ці фонди, Головна Управа виготовила і розіслала по Осередках спеціальні збіркові купони вартістю в 1 долар і 50 центів. Успішна реалізація цих купонів забезпечить найкращий виступ запланованого Здвигу.

Головна Управа СУМА

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співзасновниками тринадцяти мільйонного Союзового майна!

ДОБРЕ ЧИТАННЯ ДЛЯ МОЛОДІ!

Пригодницька Ілюстрована повість

В. Чаплинка
„У НЕПРЯХ КОПЕТ-ДАГУ“
Ціна 50¢

Замовляти:
„SVOBODA“
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J., U.S.A.

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

— зладив: —
ОЛЕКСАНДЕР ПАНЕНКО
Це підручник для середніх шкіл і для самоосвіти.
— Ціна \$2.00 —

Замовляйте у:
„SVOBODA“
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

Ukrainian Cookbook
76 Traditional Recipes for TODAY'S LIVING
Price \$1.50.
Get your copy from
„SVOBODA“
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

СКІЛЬНІ КОШТУЄ НАШ ПРОЖИТОК

Від кінця Другої Світової війни життя в Злуч. Державах дуже подорожало. Щоб перекоонатися у цьому, не треба навіть заглядати в статистику. Досить тільки піти до м'ясної чи якоїсь іншої крамниці.

Цілком природно, що часто можна чути нарікання на дорожнечу. Досадно платити чотири долари за кавалок м'яса, який в 1940 році коштував лише 2 дол. 50 центів, або платити 25 центів за галлон бензину, яка ще недавно коштувала 17 центів. Це драгує, правда, але мусимо погодитись, що це не є питання життя чи смерті. Ми можемо легко відмовитись від одного м'ясного обіду в тиждень і трохи скоротити наші далекі недільні поїздки.

Совєтський Союз називав працю в Америці рабством. Але при найменшому зусиллі легко зробити цю пропаганду просто смішною. Правду про життя в Америці люди радо слухають за кордоном, і це може правити за зброю в боротьбі проти комунізму.

В ваших листах до друзів і родичів за кордон ви можете коротко описати кошти різних речей першої потреби тут. Показати ціни в доларах недорого, бо важко зрозуміти їх в переводі на ліри, наприклад, на злоті. Краще перекласти ціни в Америці на кількість хвилин чи годин праці, витрачено на купівлю тих чи тих речей або продуктів.

Робітник, який заробляє півтора долара на годину, може написати, приміром, так: «Я встав уранці, прочитав газету (яка коштує 2 хвилини праці), з'їв два яйця і шкільну молоку на сніданок (я мушу працювати 10 хвилин на це). Автобус привозить мене просто до воріт фабрики (4 хвилини моєї праці оплачує праця). Попрацювавши 1 годину, ми масмо перерву на їжу (другий сніданок). М'ясо, коштує 23 хвилини праці».

АМЕРИКА ЗБЛИЗЬКА

ДИСКУСІЯ

Ми масмо нагоду регулярно бувати на сесіях однієї американської організації. Востаннє на її місячних зборах відбулось гострі дискусії між тими, що є у провіді і тими, що є в опозиції. Це прямо присмислено бувати на цих зборах. Мимоволі приходило на думку, от коли в нас завели такі порядки, коли в нас могли так різко й спокійно дискутувати. Ніхто нікого не ображує, ніхто нікого не називає ніякими поганями іменами, опозиційні атаки в найкультурніший спосіб, хоч гостро. Провід відповідає, також в високо-культурний спосіб. Врешті голосують над пропозиціями опозиції: якщо ці пропозиції проголосують, провід приймає їх за свої і справа закінчена. Якщо більшість голосуючих спротивиться пропозиціям опозиції, опозиція приймає рішення за свої і замовкає. Ніхто не покидає залу, ніхто не авантюрується. Після голосування справа закінчена і всі, ці, що в більшості і ці, що в меншості, повинуються проголосованому.

Чи не могло б таке і в нас бути?

М. В. Дольницький.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДО ВІДОМА УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

М. КЛІВЛЕНД І ОКОЛИЦІ!

Братство Св. Ап. Петра і Павла, Від. 102, У. Н. Союзу, буде святкувати 50-літній Ювілей 18. жовтня 1952 р. — Просимо всі Організації стриматися від будь яких підприємств в цей день, а найкраще взяти участь в заході Ювілею, та допомогти урочисто відсвяткувати 50-ліття першого, найстаршого й найбільшого Братства в м. Клівленді. Ці перші піонери-члени закладеного відділу поклали багато праці в організуванні нашого громадського життя м. Клівленду, а тому віримо, що загальний ентузіазм заслуги цих наших працівників і допоможе відсвяткувати величаво Золотий Ювілей.

Програма буде проголошена в відповідний час.

Ювілейний Комітет.

Уже масмо книжку, за якою так багато наших читачів питало, як у „Свободі“ появилсь статті М. Дурдела про комунізм. Цю книжку о с

МАРА КОМУНІЗМУ

у якій автор, М. Дурделла, поясняє, що таке комунізм, ґрунт, на якому він росте та подас способи боротьби проти нього. Книжка дуже актуальна і надається до масового поширення.

Ціна усього тільки 50 центів.

Замовляти:

„SVOBODA“, P. O. Box 346. Jersey City 3, N. J.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ ДО ЮВІЛЕЙНОГО АЛЬМАНАХУ „СВОБОДИ“

У зв'язку з 60-літтям „Свободи“, яке припадає на 15 вересня 1953-го року, в Редакції „Свободи“ вже приготується до друку великий Ювілейний Альманах „Свободи“ на 1953-тій рік. Альманах матиме багатий, Ілюстрований зміст та повніший збільшений тираж ніж звичайний зміст цього року. Тому, що власне зі „Свободою“ найтішніше зв'язаний багатобачний розвиток політичного, культурного, організаційного та розподарського життя американських українців впродовж повних 60 років. Редакція Альманаху рішила віддати більше місця на оголошення іслення наших громадських організацій і установ, як теж тих багатьох наших підприємств, яким „Свобода“ впродовж свого віку не раз ставала в пригоді. Не звачуючи на великий тираж видання та збільшені кошта друку, ціна оголошень залишається та сама, що й в попередніх роках: ціла сторінка — \$50; пів сторінки — \$30; чверть сторінки — \$20; одна восьма сторінки — \$12.50. Оголошення в Ювілейному Альманасі „Свободи“ матиме не тільки велику практичну вартість для оголошених, але й загально-громадське значення. Всі оголошення до Альманаху вислати на адресу „Свободи“ із допискою „Альманах“. Оголошення приймається найпізніше до кінця серпня ц. р.

ШЕВЧЕНКО
Річник І.
— видання —
УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК В США
Ціна 50 центів.
Набувати в книгарні
„SVOBODA“
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

НЕЗВИЧАЙНІ ПРИГОДИ МАТІЯ САНДОРФА
повість
Ю. ВЕРНА
В ДВОХ ТОМАХ
ЦІНА \$2.50
Замовлення слати до:
„SVOBODA“, P. O. Box 346. Jersey City 3, N. J.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бруклін, Н. Й.

3 поминок на УКК.

Дня 14 липня відповідала наша громада бл. п. Івана Пачковського, члена Тов. Запорозька Січ, від. 325 У. Н. Союзу, на вічний спочинок. Поховали ми доброго члена, мужа і батька своєї родини, про що згадав у своїм пращальнім слові о. Андрійчук. Похороні дружина, син і дочка запросили на поминки до У. Н. Дому, де під час перекуски п. М. Ковальський згадав про пошану Покійного, а п. І. Малик про збірку на добрі цілі. Зібрано \$36, з чого \$26 призначено на політичну працю УККомітету.

І. Малик.

Амстердам, Н. Й.

В поклони Героям.

Дня 25 травня 1952 р. захопив одного з найстарших товаришів в Амстердамі, а саме Відділу Організації Державного Відродження України відбулась жалобна Академія, присвячена пам'яті Симона Петлюри, головного Отамана Військ Української Народної Республіки та голови Директорії і в честь Євгена Коновальця, команданта Корпусу Січових Стрільців, і керівника Української Військової Організації та голови Проводу О. У. Н.

Академію розпочато панатиками в обох церквах в год 7 вечорі в литовській залі відбулись сходи Української Амстердамської Громади, котрі відкрив секретар ОДВУ п. Василь Микитюк. Коротко, але змістово підкреслював значення жалобної Академії. Потім п. Григорій Пасичник, в супроводі фортепіану п. Лідії Сенів, своїм гарним ліричним тенором відспівав Американський Гімн.

Вступне слово виголосив голова ОДВУ п. інж. Тимотей Лаба. Промова референта була глибоко обдумана, оригінально цікава, виголошена з яскравою переконливістю, та й створила гарний святочний настрій. Референт з'ясував значення дій тих двох великих синів України, значення яких розуміли також наші воєни, і тому їхні агенти перервали передчасно нитку їх життя.

Декламатори виголосили п. Я. рослава Зелез і п. Ледія Сенів і маленького ученика Я. Комаринського.

Декламатори вив'язались прекрасно зі свого завдання, а маленький Комаринський заховувався на сцені як старий артист. Хор під диригентуру п. В. Боднара зовсім поправно відспівав кілька українських пісень.

Академія закінчилась Українським Гімном. Виконання програми всіх учасників стало на високому рівні.

На окрему увагу заслуговує дуже добре оформлення сцени з мистецькими портретами, Тризубом та Українськими

МУЖЧИНИ, ЖІНКИ

Якщо ви не задоволені тим, що не можете втішити вигоди, які вам дає ПРИРОДА, тому що вам їх замало або не до вподоби, з недостатком належних вітамінів в щоденній дієті, то прочитайте це.

Вас повинні спеціально цікавити вісти від тих, що мали найбільш добродіяства з уживанням вітамінів, знайомих як TRI-X. Це та формула, якої подана доза дає більше ніж мінімальне застосування для дорослих людей загальної приналежності.

Якщо ви відчуваєте, що ви не можете скористатися з такою складною, то ви будете раді довідатися, що ви можете дістати потрібну кількість, коли випиєте оцей вирик до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 3, Peckskill, N. Y. Звідти вишлуть вам негалим пачку вартості \$3.50 відшкодування поштою. Не потребує посилати грошей з замовленням. Залатите поштарів при доставі.

Im'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стейт _____

Американськими прапорами. Прибранням сцени займався п. Ярослав Рymar, п. Роман Лазурко і п. Михайло Бабак. Чистий дохід з імпрези призначено на суспільні цілі. Д-р Петро Хрентовський.

Асторія, Н. Й.

Ювілей Української Жіночої Громади

Дня 25 травня ц.р. в парадній залі при церкві Чесного Хреста в Асторії відбувся величавий 25-літній ювілей „Жіночої Громади“. Зібралось понад 160 осіб і засіли при гарно прикрашених квітами столах. На передній стіні на українському килимі висів в різьблених рамках образ Матері Божої прикрашений розкішно вишиваним рушником. Під образом напис: 25-літній ювілей Української Громади в Асторії.

При головному столі засіли: місцевий отець парох д-р Голик, п. Якимічка — місцева голова Жіночої Громади, (голова п. Софія, Дачишин з причини недури не могла бути на святі, її роллю ввесь час сповняла п. Якимічка), рекордова секретарка п. Анна Пятак, фінансова референтка п. Бродина, п. Марія Врублевська — товстематер, перші піонірки й організаторки Жіночої Громади п. Анна Василік і Марія Табака, найстарші члени п. Бурдига і референтка п. Гойдиш. Програма почалась американським гімном, який відспівав місцевий хор під управою проф. Лиска. Товстематер п. Марія Врублевська щиро вітала членкинь та гостей.

В короткій своїй привіт п. Якимічка просить присутніх віддати пошану померлим членкиням повстанням з місць. Відтак дякує п. Левичкому й п. Врублевському за їх щире співдружжя з Жіночою Громадою за цілі довгі роки.

Реферат про „Двадцять п'ятьлітню діяльність Жіночої Громади в Асторії“ виголосила п. Гойдиш. Змістом свого реферату перенесла вона слухачів в далекі часи й змалювала життя перших піонірок, відвідавши від рідного краю і кинених в тяжкі життєві обставини. Що було причиною заснування Української громади? — Любов і туга за рідним краєм, за своєю церквою, прив'язання до традицій, потреба спільного життя, бажання допомогти собі, а першодовім другим і допомагати старому кращі! — Перед очима слухачів переходить образ з життя і праці Жіночої Громади з року на рік. В перших роках, ще до вибуху 2-ї світової війни, громада працювала виключно для старого краю. Відтак дорога до краю

Ген. Долес МекАртур залишив назавжди політику і згодився прийняти цивільний „джоб“, ставши головою ради директорів Ремінгтон Ренд, Інк. з річною платнею в сумі \$100,000. Президент корпорації (зліва), Джеймс Г. Ренд, склав йому з цього приводу тратуляцію.

замкнена, громада починає допомагати організаціям в Америці. Приходить рік 1945, закінчення війни в Європі, але не закінчилась доля тих, яких жорстока рука займанців вигнала з рідних хат і саме тими починає Жіноча Громада займатися. Вислала відтак пакети за пакетами до Європи для скитальців, допомагають українським полоненим в Італії. Членкині Жіночої Громади спроваджують скитальців з Європи і допомагають тут улаштувати своє життя. В Жіночій Громаді пахне любов, згода і взаємна пошана. І багато більше має вона за собою заслуг, але всі вони є скромні, а праця їх видатна і тривка.

По рефераті п. Гойдиш відчитала п. Анна Пятак дуже докладний фінансовий звіт, з котрого слухачі довідалися, скільки грошей прийшло до каси за 25 років і куди їх розіслали.

Хором і декламацією Богдана Гойдиша „І в мене був свій рідний край“ закінчено офіційну частину програми.

О. д-р Голик благословив вечеру, а по вечері відбувалися привіт і промови поодиноких членкинь, а слова перших організаторок пп. Васик, Табаки

і Бурдига були глибоко зворушливі. Вони розказували про свої перші роки праці, згадували їх як дуже дорогі споми. О. д-р Голик у своїй промові звернувся до значення жінки як матері і жінки як громадянки. Відтак говорили п. Левичкий, п. Врублевський, п. Іванчук, п. Бенцаль, п. Пелешок, п. Марусевич, п. Корнат, п. Макаренчик і багато інших. Під кінець програми місцеві танцюристи в українських строях відтанцювали гарячі наші танки, хор відспівав кілька пісень і національним гімном закінчено програму.

Анна Пятак
Секретарка

Стемфорд, Конн.

Відвідини оселі

Вже третій рік українська дітвора користується зі свіжого повітря та візрової опіки на оселі в Стратфорді. Сама оселя розташована в гористій околиці, 20 миль на північ від заліз. станції Литл Фолс у стейті Нью Йорк. В шпильковому лісі пишуться два просторі будинки, чистенько відмитою ванні. Завідаєлем оселі є знайомий українцям з таборів у Німеччині б. пластун о. Б. Смик,

ЖИТТЯ І МИСЛІ

д-р М. ШЛЕМКЕВИЧ.

УКРАЇНСКА СИНТЕЗА ЧИ УКРАЇНСКА ГРОМАДИНСКА ВІННА

2-е видання 1949

Ціна: 60 центів.

Замовляти:

"SVOBODA", P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

УКРАЇНСЬКІ БАТЬКИ! УКРАЇНСЬКІ ВЧИТЕЛІ!

Використайте час для навчання Ваших дітей української мови і письма на основі

НОВОГО УКРАЇНСЬКОГО БУКВАРЯ-ЧИТАНКИ

МОВО РІДНА

Опрацьованого І. Корницьким

і рекомендованого д-ром К. Кислевським. „БУКВАР-ЧИТАНКА“ на своїх 192 сторінках має: 1) Посібник для учнів англо-мовних шкіл, за яким діти, що знають основи англійського письма, легко можуть засвоїти українську абетку; 2) Буквар; 3) Читанку. В текстах біля 200 рисунків і ілюстрацій!

ПОДРІВНА ЦІНА \$2.00.

Замовлення враз з належністю слати до:

"SVOBODA", P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

який, як колись на рідних землях, а опісля в таборах у Німеччині, не жалівся до українських дітей, працюючи для них від ясного ранку до пізніх годин вечорі, щоб протягом тих кількох тижнів дітвора належно відпочила та набрала свіжих сил, як та, щоб у душу цієї дітвори зашпелити засади науки Христа та любови до свого народу.

Побут на оселі тривав 5 тижнів для дівчат і 5 тижнів для хлопців. В цьому році в першому сезони з дівчат, понад 80, але й вприслала громада хлопців в кількості 19 осіб. Дівчатками опікуються пані виховниці, а хлопцями — пластун Гоко, син п. В. Крайцева. Треба подивляти цього молодця, студента катедральної військової школи, як він опікується цими хлопцями.

Оселя має і своє вже традиційне свято, а є ним день 4. липня, до якого табір старанно приготувався. В цей день вітас дітвора свого добродія Пресвященного Владика Богачевського, опікуна оселі, який живо інтересується всіми справами оселі та її учасниками. На це свято оселі прибував багато священників та українських громадян з ближчих та дальших околиць.

В цьому році прибув на це свято хор з Рачестеру, який під орудуванням п. Пендипі співав в часі Служби Божої та пізніше за конче, т. св.ських пісень для публіки під голим небом. Теж дівчатка пописували свої перше репертуаром.

При оселі пластунки мають свій табір „Добушанка“. У

минулому році пластунки мали свій табір „Карпати“, для яких п. Л. Лепкий, — відвідувач оселі, скомпонував пісню „Карпати“, яка стала улюбленою піснею дітвори на оселі і в цьому році.

На площі перед будинками, на високих майданках, лопотять на вітрі два прапори: прапор Батьківщини зоряний — американський та синьо-жовтий — український, що їх кожного ранку перед молитвою вивішують. Вечорі знову дітвора збирається на молитву та зніття прапорів. По молитві ще кілька хвилин гамору, а потім затишає все, бо діти вже в ліжках. Тільки з кухні несеться дзвенікання посуду, де пані кінчають свою працю, чути ще кроки Отців завідаєля, який оглядає кругом, чи все є в порядку. Все спить. Лічка дітвори усміхнена, бо сниться їм, можливо, сон про той край далекий, якого не пам'ятають, а про який сьогодні чули від своїх виховниць, про гарні села в Україні, з церквами посередині, то про подвиги лицарів своїх предків у давнину і про героїчну боротьбу новітніх борців.

С. Ф.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В НЬО ЙОРКУ

сповіщає своє членство та все українське громадянство, що в четвер, 31. липня 1952 р., улопокоєся в Бозі його Член-Прихильник та Перший Член-Основа Дому Української Культури в Нью Йорку, справжній приятель української культури.

СЕМЕН УТОРЧАК

Вічна та Добра Пам'ять Покійникови. НТШ в Америці.

ВЖЕ ВИПШОВ З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ

Ч. 1.

„ЛИТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК“

який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України.

Ціна \$2.00.

Замовлення просимо надіслати на адресу:

"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

УВАГА! ВИПШЛА З ДРУКУ НОВА КНИЖКА

Проф. П. КОВАЛІВ

НАГОЛОС

В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ Книжка призначена для шкіл, студентів, педагогів, письменників, поетів, проповідників, священиків, службистів, дикторів, (спікерів), декламаторів, акторів, співаків і всіх, хто вивчає чи в розмові живає рідної мови а бажає говорити по-літературному.

ЦІНА: \$0.75

Наклад книжки обмежений, тому поспішайте вислати замовлення разом з належністю на адресу:

"SVOBODA", P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

НОВЕ ВИДАННЯ ОПДІ УКРАЇНА, ЗЕМЛЯ МОЇХ БАТЬКІВ

Описова географія України Юрія Сірого. Розкриття видання на крейдяному папері з художньою кольоровою окладкою П. Холодного та 46 ілюстраціями. Книжка корисна для молоді й дорослих!

Ціна \$1.25.

Книжку можна набити в книгарні „Свободи“:

"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

СИНЕ ВОЛОССЯ ЦЕЗАЄ БЕЗ ФАРЕБУВАННЯ

Чудовий препарат можна тепер дістати, щоб повернути синє волосся до природної темної краси, наче магнічним способом. Коли уживати його кожного дня на короткий час, він поступово і чудесно переміняє свій вигляд на природний колір. Тимте: темне волосся дає вигляд молодості.

Якщо ви хочете випробувати цей дивовижний препарат без ризику, то випишіть оцей вирик до TRYSAN CO., Dept. 67, Peckskill, N. Y. Звідти вишлуть вам 2 півтарти-доларової вартості пляшки за \$4 з додатком Федерального податку в 80 цт. Це знижка в \$1.20 на правильну ціну. Якщо, після ужиття згідно з вказівками, ви не будете задоволені з книжечкою причини, вам звернуть повну грошову заплату.

Im'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стейт _____

ПЛАСТИНКИ „СТІНСОН“

Плити „Стінсон“ продаються у всі частини світу. Ми маємо найбільший вибір найкращих українських плит в Америці.

Вимагайте в Вашого продавця грамофонних плит повний безплатний каталог українських і російських плит фірми „СТІНСОН“. Якщо в нього не знайдеться нашого каталогу, то пишіть до нас безпосередньо на адресу:

UNION SQUARE MUSIC SHOP, Inc.

27 Union Square West, N.Y.C 3, cor. E-46th Street, Dept. U. S.

Найкращі та у різних смаках

ЛІМОНАДИ І ВОДИ СОДОВІ

порука українська фабрика

M. K. M. BEVERAGES Co.

Жадайте у всіх українських крамницях і на всіх імпрезах тільки лімонади і вод содових однієї української фабрики

M. K. M. BEVERAGES Co.

31-13 Newtown Ave., — Astoria, L. I. C., N. Y.

Tel.: RAvenswood 8-8299

Перевози — місцеві — Далекоближні

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО

В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ

335 E. 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — Tel. OR. 3-2484

На знак Мералі найвищий жрець підняв важіль. Важкі кам'яні блоки під рашпером гримнули убік. Несамовито ревуни, величезний стовп полум'я, застерігав Вонг. „Хоч воно буде неприємно, ми мусямо прийняти неминуче“.

„Не будь нерозважливий, Тарзане“, застерігав Вонг. „Хоч воно буде неприємно, ми мусямо прийняти неминуче“.

„Мудра рада, Вонг Теї!“, схвалила Мерала. „Якщо твої приятелі приймуть її, ніхто не зазнає лиха“.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ

3 ПРИЧИНІ ВИЗДУ
до Флариди випишається три кімнати.
Треба закупити меблі. — Рент \$ 13.80 місячно. Телефонувати: Mr. FRANK CASTIGLIONE, 7 Monroe St., — Passaic, N. J.

КНИЖКУ Д-р Д. ДОНЦОВА „ДУХ НАПІВІ ДАВНИНИ“ 2 видання. — Ціна \$2 — можна набити у п. Михайла Гікавого.
M. HIKAWY, 2323 W Rice St., Chicago 22, Ill.

Професійні оголошення

Dr. Med. R. TYLBOR
59 E. 3rd St. (на 2nd Ave.) NYC
Tel. GRamercy 5-3993

Випишіть недуги Fluorosceny. X-Ray, Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналізи крові для супружних дозволи. Офісний години: щодня 1-3 і 5-8 р.м. В неділі від 10-2 попол.

Dr. S. CHERNOFF

223-2nd Ave. (cor. 14 St.) NYC.
Tel. GRamercy 7-7697
Острії й довготривалі недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздута жінка! Жінку без операції. Переводимо аналізи крові для супружних дозволи. Офісний години: Щодня від 10 рано до 6:45 вечорі. У суботу 10-1. У неділі зачин.

ОКУЛИСТ

ВІСКИ ХВОРОБИ ОЧЕЙ
Якщо спеціаліст — окуліст
Д-р ОСИП ЖАНБЕР
Години прийняття:
середа, п'ятниця, субота 10-12
понеділок, середа, п'ятниця
5:30-7:30

35 E. 7th St., New York City
Tel.: OR. 4-8038

Повідомляю, що я не буду приймати пацієнтів від дня 10-30 серпня ц. р.

ТУРБУЄ ВАС ВАШЕ ВОЛОССЯ?

Якщо ви стурбовані тим, що ваше волосся занадто випадає або рветься на кілочках через неприємну сухість, ви зрадієте, як довідаетесь від людей, що колись кривили на випадання волосся на голові. Вони врятували себе від цієї неприємної впадини волосся, що звється ТРАНСАНС (TRYSAN).

Докожуйте відомості, що ці й інші турботи з волоссям, які бувають від „сверблячих, малого липкого тощо“, припинилися завдяки правильному уживанню цього чудового ліку.

Не зводіть, аж поки погіршав стан вашого волосся, а зараз же вживайте ТРАНСАНС. Ми маємо його тепер в обмеженій кількості. Ви зможете дістати його за спеціальну ціну, коли надішлете поштою повідомлення до TRYSAN Co., Box 226, Dept. 201, Peckskill, N. Y. Звідти вишлуть вам дві тридцятирічні пачки за \$5, тобто із знижкою \$1 від звичайної ціни. Коли посилаєте післяплатою (C. O. D.), тоді додати ще поштову доставку. Ім'я _____ Адреса _____ Місто _____ Стейт _____

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКР. ПОГРЕБНИК
УПРАВЛІТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME,
Inc.

525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5746

Дні пошл в модерні колониальнім отділю каплиці.

Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці мистецького стану.

ІВАН БРОЩАК, нотар.

ІВАН БУНЬКО

УКР. ПОГРЕБНИК
Заряджу погребом по ціні так-низькій \$150

Обслуга чесна і найкраща

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
Dignified funerals as low as \$150.
Tel.: GRamercy 7-7667

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.

PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568